

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่องที่มาจากศักราช

รหัสวิชา สท1131 รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม 1/2 เทียบศักราชตามระบบต่างๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์

2. สาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด)

การศึกษาที่มาและการใช้ศักราชตามระบบต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ย่อมทำให้เกิดความเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

3.1.1 สาระการเรียนรู้ (ที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

1) ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ./ม.ศ./ร.ศ./พ.ศ./ค.ศ. และ ฮ.ศ.

3.1.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

-

3.2 ทักษะกระบวนการ

3.2.1 ทักษะการคิด เช่น การสรุปความคิด การแปลความ การวิเคราะห์หลักการและการนำไปใช้ตลอดจนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

3.2.2 ทักษะการแก้ปัญหา ตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ กระบวนการสืบสอบ เช่น ความสามารถในการตั้งคำถามและการตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการ

3.2.3 ทักษะการเรียนรู้ เช่น ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้โดยการอ่าน การฟัง และการสังเกต ความสามารถในการสื่อสารโดยการพูด การเขียน และการนำเสนอ ความสามารถในการตีความ การสร้างแผนภูมิ แผนที่ ตารางเวลา และการจัดบันทึก รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้

3.2.4 ทักษะกระบวนการกลุ่ม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ผลงาน ช่วยลดข้อขัดแย้งและแก้ปัญหากลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.3.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ประจำหน่วยการเรียนรู้ (ดูจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

3.3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้)

- 4.1 รักชาติ
- 4.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 4.3 มีวินัย
- 4.4 ใฝ่ความรู้
- 4.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 4.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 4.7 รักความเป็นไทย
- 4.8 มีจิตสาธารณะ

3.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน(ที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

- 3.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 3.2 ความสามารถในการคิด
- 3.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 3.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 3.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3.5 ทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (ที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

- Reading: อ่านออก
- Writing: เขียนได้
- Arithmetic: มีทักษะในการคำนวณ
- Critical Thinking and Problem Solving: มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาได้
- Creativity and Innovation: คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม
- Collaboration Teamwork and Leadership: ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมมีภาวะผู้นำ
- Communication Information and Media Literacy: มีทักษะในการสื่อสาร และรู้เท่าทันสื่อ
- Cross-Cultural Understanding: มีความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม
- Computing and ICT Literacy: มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และรู้เท่าทันเทคโนโลยี
- Career and Learning Skills: มีทักษะทางอาชีพ และกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ
- Compassion: มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนได้ศึกษาอย่างลึกซึ้ง

3.6 การบูรณาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ที่เกิดในหน่วยการเรียนรู้)

- บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน.....
- บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง.....
- บูรณาการโครงการโรงเรียนปลอดขยะ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ชิ้นงาน (รวบยอด)

- ใบงานที่ 1.3

5.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

6.กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรคำของศักราชระบบต่างๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำเต็ม โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด นอกเหนือจากศักราชแล้ว ยังมีคำใดที่นำมาใช้บอกช่วงเวลาอีกบ้าง อธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ (คำว่า วรรษ หมายถึง ปี เช่น ทศวรรษ = 10 ปี)

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

1. นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ที่มาของศักราชระบบต่างๆ จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษา ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
3. ครูอธิบายความรู้โดยใช้สื่อ Powerpoint เรื่องที่มาของศักราช ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง ที่มาของศักราช
5. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.4 สมาชิกแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้อง
6. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมฝึกทักษะ : กิจกรรมที่ 1 จากแบบวัดฯ เมื่อทำเสร็จแล้วนำเสนอครูตรวจ
7. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด เพราะเหตุใด บางศักราชจึงไม่นิยมนำมาใช้ในปัจจุบัน (เพราะไม่มีหลักเกณฑ์การนับที่แน่นอน)

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ที่มาของศักราชระบบต่างๆ
2. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ต่อไป
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด นักเรียนคิดว่า ศักราชใดไม่นิยมนำมาใช้ในเอกสารทางประวัติศาสตร์มากที่สุด อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 1.3 และกิจกรรมฝึกทักษะ : กิจกรรมที่ 1 จากแบบวัดฯ

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.1
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
 - วินัย พงศ์ศรีเพียร. 2544. **วันวาร กาลเวลา แลนานาศักราช**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- 4) บัตรคำ
- 5) ใบงานที่ 1.3 เรื่อง ที่มาของศักราช
- 6) สื่อการสอน Powerpoint เรื่องศักราช

7.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
 - <http://th.wikipedia.org/wiki/ศักราช>
 - <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/ศักราช>

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ด้านความรู้

.....
.....
.....

8.2 ด้านทักษะกระบวนการ

.....
.....
.....

8.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8.3.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ประจำแผนการเรียนรู้)

.....
.....
.....

8.3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....
.....

8.4 ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....
.....

9. ปัญหาอุปสรรค / ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางสาวพิมพ์พิชชา สุนจิรัตน์)

วันที่

10. ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นายพรเทพ พันพุก)

วันที่

พ.ศ.

ค.ศ.

ม.ศ.

ร.ศ.

จ.ศ.

ฮ.ศ.

ใบงานที่ 1.3 ที่มาของศักราช

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การนับศักราชที่ 1 ของแต่ละศักราชเริ่มนับเมื่อใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ศักราชใดบ้างที่ยังคงนิยมใช้อยู่ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ประเทศไทยใช้ศักราชใดบ้างในการบันทึกประวัติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

4. เพราะเหตุใด อีจระะห์ศักราชจึงมีการเปลี่ยนแปลงการนับทุกๆ 32 ปีครึ่ง

.....

.....

.....

.....

.....

5. ศักราชมีความสำคัญอย่างไรในการศึกษาประวัติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.3 ที่มาของศักราช

ชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- การนับศักราชที่ 1 ของแต่ละศักราชเริ่มนับเมื่อใดบ้าง
 - พุทธศักราช เริ่มนับจากปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี
 - คริสต์ศักราช เริ่มนับจากปีประสูติของพระเยซู
 - ฮิจเราะห์ศักราช เริ่มนับจากปีที่นบีมุฮัมมัดอพยพจากเมืองเมกกะไปเมืองเมดินะ
 - มหาศักราช เริ่มนับจากปีที่พระเจ้ากนิษกะ แห่งราชวงศ์กุษาณะทรงตั้งขึ้น
 - จุลศักราช เริ่มนับจากปีที่ไปสะฮะระหัน กษัตริย์พม่าขึ้นครองแผ่นดิน
 - รัตนโกสินทร์ศก เริ่มนับจากปีที่รัชกาลที่ 1 ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
- ศักราชใดบ้างที่ยังคงนิยมใช้อยู่ในปัจจุบัน
..... พุทธศักราช คริสต์ศักราช และฮิจเราะห์ศักราช
- ประเทศไทยใช้ศักราชใดบ้างในการบันทึกประวัติศาสตร์
..... มหาศักราช จุลศักราช และพุทธศักราช
- เพราะเหตุใด ฮิจเราะห์ศักราชจึงมีการเปลี่ยนแปลงการนับทุกๆ 32 ปีครั้ง
..... เพราะฮิจเราะห์ศักราช เป็นศักราชทางศาสนาอิสลามใช้ดวงจันทร์ในการกำหนดเวลา ทำให้ 1 ปี มี 354 วัน ต่างจากคริสต์ศักราชที่มี 365 $\frac{1}{4}$ วัน
- ศักราชมีความสำคัญอย่างไรในการศึกษาประวัติศาสตร์
..... ศักราช ช่วยบอกเวลาในการเกิดเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ให้ชัดเจนขึ้น ทำให้เรารู้ว่า เหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์ต่างๆ นั้น เกิดขึ้นเมื่อใดหรือในช่วงเวลาใด

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม				
2	ความร่วมมือกันทำงาน				
3	การแสดงความคิดเห็น				
4	การรับฟังความคิดเห็น				
5	ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน				
รวม					

ลงชื่อผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยืนเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบาย ความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของ ศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำ ตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแล อย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อ ผู้อื่นกระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐาน ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับ และปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
..... / /

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

